

PARTNER GŁÓWNY KONFERENCJI

PARTNER BRANŻOWY KONFERENCJI

Bałtycki szczyt gazowy.
Integracja rynków gazu w regionie bałtyckim.

6-9 MAJA 2019, MIĘDZYDROJE, HOTEL AMBER BALTIC

PARTNER MERYTORYCZNY KONFERENCJI

ORGANIZATOR KONFERENCJI

studio | 4u

PATRONAT HONOROWY
PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
ANDRZEJA DUDY

Podsumowanie konferencji GAZTERM 2019

Szanowni Państwo.

Kolejna, już 22 edycja GAZTERMU udowodniła, że nasza konferencja osiągnęła status międzynarodowego forum gazowniczego. W tym roku głównym tematem GAZTERMU była integracja rynków gazu w regionie bałtyckim. Temu zagadnieniu poświęcono specjalne wydarzenie - Bałtycki Szczyt Gazowy, w którym uczestniczyli znamienici przedstawiciele administracji rządowej oraz biznesu gazowego z Danii, Finlandii, Litwy, Polski i Stanów Zjednoczonych. O wysokiej randze wydarzenia w Międzyzdrojach świadczył udzielony GAZTERMOWI patronat honorowy Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. List Głowy Państwa skierowany do uczestników konferencji odczytała szefowa Kancelarii Prezydenta RP minister Halina Szymańska. W słowach Pana Prezydenta Andrzeja Dudy wybrzmiały strategiczne cele aktualnej polskiej polityki wobec gazu ziemnego: „Poprzez rozbudowę terminala LNG i Baltic Pipe'u zbliżamy się do pełnej suwerenności energetycznej. Chcemy być także wiarygodnym dostawcą gazu do krajów sąsiednich, dzięki naszej infrastrukturze. Dążymy również do tego, aby rynek gazu był maksymalnie wolny i suwerenny i jest to także cel państw Trójmorza”

Kontynuację działań zmierzających do wzmocnienia dywersyfikacji dostaw gazu do Polski, a w dalszej kolejności do państw Trójmorza i Skandynawii zadeklarował Pełnomocnika Rządu do spraw Strategicznej Infrastruktury Energetycznej Piotr Naimski. Realizowana obecnie strategia ma doprowadzić do powstania nowego, bezpiecznego szlaku transportu gazu na osi Północ-Południe. Obok Baltic-Pipu i Terminalu LNG w Świnoujściu jego kolejnym, wzmacniającym elementem będzie drugi terminal FSRU w Zatoce Gdańskiej uruchomiony w 2024-2025 roku. Do kwestii dywersyfikacji dostaw gazu odniósł się, także Ambasador Królestwa Danii Ole Egberg Mikkelsen wskazując na polsko-duńską wspólną percepcję tego zagadnienia i konsekwentne wsparcie wsparcia dla projektu Baltic Pipe. Biorący udział w dyskusji w ramach *Bałtyckiego Szczytu Gazowego* minister energii Republiki Litewskiej Žygimantas Vaičiūnas rozwijając wątek dywersyfikacji podkreślił, że realizowane w tym zakresie projekty wzmacniają bezpieczeństwo ale także konkurencyjność rynków.

Wymienionym wyżej celom służyć ma postępujący proces integracji rynków w basenie Morza Bałtyckiego obejmujący od zachodu Królestwa Danii i Szwecji oraz na kierunku wschodnim 4 republiki nadbałtyckie: Litwę, Łotwę, Estonię i Finlandię. Główny wysiłek w tych projektach ponoszą

narodowi operatorzy systemów przesyłowych, na których spoczywa m.in. zadanie zharmonizowania regulacji oraz stworzenia odpowiednich warunków technicznych dla płynnego przepływu gazu pomiędzy systemami w ramach regionalnych obszarów bilansujących. Zagadnienie to przybliżone zostało przez uczestniczących w obradach przedstawicieli litewskiego operatora Amber Grid oraz fińskiego Gasum.

Obok aspektu strategicznego na GAZTERMIE mocno akcentowane był także tematy biznesowe. Dzięki obszernej prezentacji głównego partnera konferencji Grupy PGNiG, uczestnicy konferencji dowiedzieli się o coraz większej i co raz bardziej zróżnicowanej aktywności międzynarodowej lidera polskiej branży gazowniczej. Cieszy przede wszystkim skuteczność handlowa Grupy PGNiG, która za pośrednictwem swojego biura handlowego w Londynie, w stosunkowo krótkim czasie zbudowała zróżnicowany portfel nowych kontraktów terminowych na gaz ziemny.

O atrakcyjności swojej oferty handlowej oraz istniejącej i powstającej infrastrukturze eksportowej informowali przedstawiciele zarządów amerykańskich koncernów energetycznych: Sempra LNG & Midstream oraz LNG Strategy and Communications. Dla amerykańskich dostawców gazu skroplonego Polska stała się atrakcyjnym i bardzo perspektywicznym rynkiem. Postrzegana jest ona także jako „brama” przez, którą amerykański gaz może wejść na kolejne rynki Trójmorza.

Podczas kolejnych paneli dyskusyjnych oceniono, że amerykański eksport gazu skroplonego jest i będzie w niedalekiej przyszłości jednym z czynników rozwoju sektora LNG w Polsce i szerszej regionie Bałtyckim. Dostawy docierające z za oceanu przyczynią się do wzrostu konkurencji na rynku w regionie i poprawia pozycję handlową importerów. Zwrócono także uwagę na bardzo ciekawe perspektywy rozwojowe bunkrowania transportu morskiego na Bałtyku w paliwo LNG. Pierwsze sukcesy na tym polu odniosły już współpracujące ze sobą dwie polskie firmy: PGNiG Obrót Detaliczny i Grupa LOTOS, które w tym roku przeprowadziły już pierwsze komercyjne tankowania statków morskich paliwem gazowym. O swojej aktywności na tym polu informowało także Polskie LNG, które realizuje projekt inwestycyjny zmierzający do rozbudowy zdolności regazyfikacyjnych terminalu w Świnoujściu do 7,5 mld m³ rocznie. Operator świnoujskiego gazoportu poszerzy także jego funkcjonalność m.in. o możliwość bunkrowania LNG statków morskich.

Na GAZTERMIE nie zabrakło oczywiście tematów dotyczących krajowego rynku gazu. Tym razem wystąpienia i dyskusje koncentrowały się na dwóch ważkich dla wszystkich uczestników rynku zagadnieniach: dynamice i skali konsumpcji gazu ziemnego w najbliższych latach oraz cenach. W pierwszym przypadku wskazano na czynniki, które będą w perspektywie krótko i średniookresowej stymulowały wzrost zużycia gazu w Polsce:

- a. Program gazyfikacji gmin realizowany przez Polską Spółkę Gazownictwa, który doprowadzi do znaczącego grona indywidualnych odbiorców gazu.
- b. Rozwój energetyki gazowej, która najlepiej współpracuje ze źródłami wiatrowymi stabilizując system elektroenergetyczny.
- c. Rozwój smoll LNG ze względu na jego walory ekologiczne oraz coraz większa ergonomie instalacji, szczególnie w transporcie publicznym.

W przypadku cen zwrócono natomiast uwagę na znaczenie infrastruktury handlowej, która umożliwia transparentny i konkurencyjny mechanizm ich kształtowania. W przypadku polskiego rynku gazu takie zadanie spełnia giełda gazu prowadzona przez Towarową Giełdę Energii S.A. Od 2012 roku zapewnia ona bieżącą i wiarygodną informację poziomie i dynamice cen gazu dla wszystkich uczestników polskiego rynku gazu. Kwestia czynników kształtujących ceny gazu ziemnego została natomiast wyjaśniona w ciekawej prezentacji przygotowanej przez PKN ORLEN. Zaliczono do nich m.in.:

- poziomy temperatury powietrza w okresie jesień-zima (przewaga dodatnich temperatur),
- stan napełnienia magazynów gazów w Europie (szczególnie w Niemczech),
- wzrost produkcji gazu skroplonego w USA (rosnąca podaż gazu na rynkach światowych)
- dynamikę konsumpcji gazu na azjatyckim rynku Dalekiego Wschodu (spadek konsumpcji w Chinach związany z osłabieniem wzrostu gospodarczego),
- dynamika cen surowców energetycznych (zwłaszcza ropy i węgla).

W kończącym GAZTERM panelu dyskusyjnym powrócono jeszcze do tematu bezpieczeństwa energetycznego ale w aspekcie bardzo newralgicznej i nabierającej coraz większego znaczenia dla prawidłowego funkcjonowania gospodarki energetycznej dziedziny jaka jest cyberprzestrzeń. Grono wysokiej klasy ekspertów z zakresu cyberbezpieczeństwa podczas dyskusji panelowej ukazało całe spektrum zagrożeń występujących w tym obszarze oraz sposobów ich neutralizacji.

Wnioski:

1. **Suwerenność energetyczna oraz bezpieczeństwo energetyczne** to zagadnienia, które stały się ważnym elementem w relacjach politycznych Polski z państwami regionu bałtyckiego. Należy stwierdzić, między naszymi państwami uformowana została wspólnota interesów, której namacalnym dowodem jest wspólnych projektów infrastrukturalnych w postaci polsko-duńskiego rurociągu Baltic Pipe oraz polsko-litewskiego interkonektora GIPL.
2. **Integracja rynków** stworzy nowe perspektywy biznesowe dla branży gazowniczej oraz konsumentów gazu. Powstaną warunki dla zdrowej konkurencji opartej na bezpiecznej bo umożliwiającej dywersyfikację dostaw infrastrukturze. Położona centralnie Polska ma wszelkie predyspozycje do tego aby w niedalekiej przyszłości zorganizować przy udziale partnerów z regionu centrum dystrybucji i handlu gazem dla Trójmorza.
3. **LNG** jest i nadal będzie katalizatorem pozytywnych zmian na rynkach gazu w regionie bałtyckim. Jesteśmy bowiem świadkami powstawania nowego segmentu rynku gazu jakim jest bunkrowanie transportu morskiego oraz wchodzenie paliwa gazowego do transportu samochodowego. Walory transportowe gazu skroplonego umożliwiły także pojawienie się pierwszych wolumenów gazu pochodzących ze źródeł północnoamerykańskich. Seria kontraktów terminowych kontraktów pomiędzy amerykańskimi dostawcami a PGNiG może być zacznym powstaną nowego atlantycko-bałtyckiego korytarza transportu gazu ziemnego.

Organizatorzy
Studio4u, DISE